

Inhoud

14e. jaargang
- september 1967

1. Van het Soldatenfront
  - Varia: 3-dagen-ers
nieuw opgeroepen
afzwaaiers
nieuwe adressen
  - Onze soldaten schrijven
2. Maandelijks portret : Albert Moortgat.
3. Centrumrally.
4. Centrumrally : uitslag
5. Melkhoeve Peeters.
6. Misdienaars, allemaal misdienaars.
7. Wanneer de emancipatie van de man ?
8. Provo, zo oud als de straat !
9. Burgerlijke bescherming : Breendonk.
10. Kunstkring "Het Vierkant".
11. Onschuldig bedoeld !
12. K.W.B.-rubriek.
13. Berlijn en de muur.
14. Dagklapper.
15. Prijekamp.

De gepubliceerde artikels verschijnen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de inzenders. Het gebruik van een pseudoniem is toegelaten in zover de stellers ons bekend zijn.

Redactie : Beenhouwerstraat 21
----- Breendonk.

Verantwoordelijke uitgever : Staf Vivijs,

Beenhouwerstraat, 21,
Breendonk.

Verkoopprijs : 10 Fr.   Gratis voor onze soldaten.

Naverkoop : bij Rêneke.

MAANDELIJKS

PORTRET

ALBERT MOORTGAT : hoeksteen van modern Breendonk.

Bij een wandeling door het bos is het prettig na te gaan hoezeer de bomen op mekaar gelijken en toch wezenlijk van elkaar verschillen. Allesoverheersend, met zijn machtig gebladerte en hoge kruin dwingt de eik onze eerbied af.

Even imponerend als de eik tussen zijn soortgenoten is Albert Moortgat.

Het geslacht Moortgat dat in 1871 Steenhuffel verliet om zich in onze gemeente te komen vestigen, drukt reeds bijna een eeuw zijn stempel op Breendonk. Albert heeft als brouwer en als burgemeester aan ons dorp een sociaal-economische bloei gegeven die veel grotere burens ons benijden.

Wie is nu deze man, deze Albert Moortgat !

Vooraan in de twintig was hij toen "brouwer" op zijn naamkaartje geschreven werd. Deze beroepskeuze viel juist samen met het uitbreken van de eerste wereldoorlog. Kunde en doorzicht paarde hij aan elkaar toen hij de beslissing trof van licht naar zwaarder bier over te schakelen. De geboorte van "Duvel" betekende meteen de doorbraak van de brouwerij. Vermits de levensloop van de brouwerij Moortgat later gedetailleerd in onze Schakel zal gepubliceerd worden, hoeven wij hier niet verder op in te gaan. Enkel dit nog : de laatste jaren worden de kleine lokale brouwerijtjes met de regelmaat van een klok door de grote ondernemingen opgeslokt. Onze brouwerij, die qua oppervlakte zeker niet groot kan genoemd worden, houdt stand, meer zelfs, ze wint in aanzien en belangrijkheid. De werkkraft en het talent van Albert Moortgat hebben de rol die deze onderneming thans speelt grotendeels voorbereid.

Ook toen hij burgemeester was, wist Albert wat hij nastreefde. Mens een bepaald doel voor ogen kon niets of niemand hem beletten zijn projecten te realiseren.

In 1921 omgordde hij voor het eerst de driekleurige sjerp. Na een Suisserebewind van bijna een halve eeuw werd een jonge man van bij de 30 de "eerste" burger van onze gemeente. Persoonlijk voelde hij voor dit ereambt niet veel.

Pas na herhaald aandringen van Fons Verlinden en Fons Van Doorslaer stemde Albert erin toe dat zijn naam op de kandidatenlijst kwam onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat het nu uit moest zijn met de kleinzielige mekaar-in-het-haar-zitten-politiek.

Autoritair als hij toen reeds was duldde Albert Moortgat geen wringerij. "Eensgezindheid alleen kan onze gemeente heilzaam zijn ; onenigheid en vitterij lossen geen problemen op" was zijn mening. Iedereen kende ze en wist wat de burgemeester van hem of van haar verlangde.

Op zeer korte tijd werd onze parochiekerk hersteld en kreeg de pastoor een huis, de pastorij, naast zijn werkterrein, de kerk. Scholen en wegen werden hersteld. Een gemeente die aan "openbare werken" doet heeft veel geld nodig. Als je geen centen meer hebt, moet je er naar vragen, dacht onze burgemeester. Dank zij zijn relaties met bepaalde sleutelfiguren in verschillende ministeriële diensten kwamen er steeds subsidies die tellen konden in onze gemeentekas terecht. Terwijl andere dorpen met een lege portefeuille en de handen in het haar met financiële en andere problemen worstelden, werd de heropbouw en de modernisering van Breendonk gerealiseerd. De strijdleus van voetballend Feyenoord was ook deze van burgemeester Moortgat : "Geen woorden maar daden !" "Wat heb je aan palavers ? Je wordt moe van het gekibbel en het zinloos heen-en-weggepraat en je verricht tenslotte niets." In Breendonk moest gewerkt worden. Er werd gewerkt ! Ook wij genieten nog van die activiteitsdrang die Albert Moortgat karakteriseerde. Hebben wij niet het modernste wegennet uit de omgeving ?

Het onderwijsbeleid was voor de burgemeester nog veel belangrijker dan de sociale en economische groei van Breendonk. Hij beseftte beter dan wie ook dat over de toekomst van een volk op de schoolbanken beslist werd.

Hoe Albert Moortgat het onderwijsprobleem aanpakte vertellen wij volgende maand.

Theo.

Het is nodiger de mensen te bestieren dan de boeken.
(La Rochefoucauld)

Geruster zit men onder daken, van riet gebouwd, als op hoogen troon.
(Iyken)

Melkhoeve Achiel Peeters

"Met melk door 't leven", of "een leven in het teken van de melk, of "voorbestedend om met melk "carriere" te maken". Al deze slogans zijn toepasselijk op Achiel Peeters, wiens moeder hem reeds in 1935 voorhield, dat de toekomst van de boer "in de melk" lag.

Achiel Peeters' ouders hadden in Londerzeel een landbouwbedrijf met zes melk-(gevende)-koeien, een bedrijf dat veel gelijkenis had met dat van de familie April op de Hoge Dreef, waar eveneens dagelijks zes koeien dienden gemolken te worden.

Wanneer Achiel, na een korte verlovingstijd, in augustus 1947 zijn Roza naar het altaar leidde, zoals dat heet, en zich op de hoeve April vestigde, wees niets erop dat aan het toenmalige bedrijf verandering zou gebracht worden.

Duidde niets in die zin, dan lagen er toch achter in Achiels hoofd reeds enkele ideeën klaar, die erop gericht waren onnodig en zwaar labour uit te schakelen en meer renderende methodes toe te passen. Want hij streefde naar een dagtaak met een beperkt aantal werkuren, met als de bedienden en de loonarbeiders. Hij wenste voor zichzelf en zijn huisgenoten over vrije tijd te beschikken en zich als dusdanig ook op het persoonlijk vlak te kunnen uitleven. Hij stond er op dat de zon- en feestdagen ware rustdagen zouden zijn. Zoals wij hebben kunnen ervaren is dit streven een werkelijkheid geworden.

Is melk een sleutelwoord in het leven van Achiel, dan moet "tijd is geld" als zijn credo genoemd worden. Zijn streven is erop gericht alles in de kortst mogelijke tijd en op de efficiënte mogelijke wijze te bereiken. Daarom gaat hij naar een vast plan en uiterst beredeneerd te werk. Hij neemt nooit risico's, al heeft dit vaak de schijn. Zijn daden zijn vooraf degelijk uitgekend. Hij was bijvoorbeeld niet gek toen hij in 1948 de omheining van een van zijn weiden wegbrak en verving door één enkele, met zwakstroom geladen, draad. Hij leverde hier pionierswerk. Hij was een voorloper, zoals hij dat nadien nog dikwijls zou zijn. Het was evenmin een daad van onevenwichtigheid, de aankoop in 1950 van die Amerikaanse legerjeep. Het "ding", uiterlijk misschien onverzorgd maar op mechanisch gebied tip top in orde, heeft uitzonderlijke diensten bewezen. Gemiddeld zestien uur per dag draaide "het" op volle toeren. "Het" werd gebruikt voor alle bewerkingen op het veld, waar "het" het zogenaamd onmisbare paard op slag deed vergeten, tevens om melk op te halen - een andere bedrijvigheid van Achiel waarover wij het later zullen hebben - en vooral als krachtbron voor de eerste melkmachine in een periode

dat nog driemaal per dag werd gemolken.

Achiel broeide ideeën uit en zijn ijverig vrouwtje steunde ze en hielp ze al werkende uitvoeren.

In 1949, na het tragisch overlijden van een schoonbroer, nam Achiel diens melkophaaltoer voor de melkerij Nosta te Opwijk over. Melk kreeg hierdoor een nog concretere betekenis in zijn leven.

Het daaropvolgend jaar besloot hij de bestaande stallingen te vergroten en plaatste er negentien melk-(gevende)-koeien in. De kippenfokkerij, die tot dan toe een belangrijke nevenactiviteit was, werd opgedoekt en in de vrij gekomen ruimte werden voortaan runderen gekweekt. Dit was een eerste belangrijke en achteraf beschouwd zeer winstgevende geldbelegging.

Achiel, bezeten door de duivel van de vernieuwing, knobbelde weer een nieuwigheid uit. Hij bracht "kraantjeswater" tot in de kribben van zijn vertroetelde koeien. Gedaan voor zijn echtgenote met sleuren van ontelbare emmers water. Terloops gezegd, was Achiel met dit lopend-water-in-de-stal misschien niet de eerste in de streek, dan zal hij zeker tot de allereersten behoord hebben.

De melktoer breidde uit en Achiel's ambities stegen. Wanneer in 1955 van overheidswege een strengere controle werd ingesteld op de melk en werd overgegaan tot indeling van de melk in drie soorten, nl. hoefemelk, A-melk en AA-melk en daarbij de prijzen in verhouding werden bepaald, had Achiel voor zichzelf vlug uitgemaakt dat kost wat kost in de richting van AA-melk diende geëvolueerd te worden. Daar lag zijn toekomst oordeelde hij. Had moeder het niet in die zin voorspeld ?

Enorme aanpassingen aan het bedrijf drongen zich hierdoor op. De oude stallingen, nauwelijks voldoende ruim voor negentien koeien lieten geen uitbreiding toe en voldeden overigens niet aan de ministeriële voorschriften. En aangezien Achiel van geen half werk hield besloot hij de oude stallingen volledig op te geven en door gloednieuwe te vervangen.

Hij ging niet hals over kop te werk. Integendeel ! Hij nam de nodige tijd voor plannen maken. Hij greep elke gelegenheid aan om landbouwsalons en bestaande moderne inrichtingen te bezoeken. Er kon geen voorlichtingsavond gegeven worden of hij was present. Elke film betreffende het hem obsederende onderwerp ging hij zien, soms tot driemaal toe. Het zou een belangrijke investering zijn, want de nieuwe stal moest "model" worden. En met al de vroegere uitgaven waren de geldreserves uitgeput. Celestine, Roza's zus, was weliswaar bereid om het nodige kapitaal voor te schieten. Maar noch Roza, noch Achiel wensten op dit vriendelijk gebaar in te gaan. Zij vreesden dat de uitzonderlijke familiegeest, die tot dan toe geheerst had zou kunnen vernietigd worden.

Terloops moet vermeld worden dat zowel Roza als Achiel bij herhaling hebben beklemtoond dat de bekomen resultaten te danken zijn eendeels aan de inspanningen van hun respektieve ouders en anderdeels aan de prachtige onderlinge verstandhouding tussen vader April, broer Louis, zuster Celestine en henzelf. Deze dankbaarheid strekt hen tot eer.

Celestine's geld werd dus niet aanvaard, maar daartegenover een lening aangegaan bij de Belgische Boerenbond.

Met de bouw van de nieuwe stal werd in 1957 van wal gestoken. Weer zouden kleinkijkende mensen beweren dat Achiel gek was en bezig zichzelf in de grond te boren. Deze beweringen kwamen hem ter oren.

Hij stoorde zich echter hieraan niet. Hij wist immers beter.

Het werd een juweeltje van een stal, die ruim plaats bood aan vierentwintig koeien. Hij was modern in de werkelijke zin van het woord : ver op zijn tijd vooruit. Er bestond toenmaals geen nieuwigheid terzake die er niet in verwerkt werd. Maar dit alles had stukken van mensen gekost. Begrijpelijk ook als geweten is, dat één kribbe van 12 stuks, uitgevoerd in keramiektegels, reeds het ronde sommetje van tienduizend frank kostte.

Toen, zegge in 1958, schrokken de Peeters'en er evenmin voor terug zich een gloednieuwe koelinstallatie aan te schaffen.

Zoals gezegd stoorde Achiel zich niet aan praatjes. Hij liet zich evenmin overdonderen door de hoge kostprijzen. Hij ging integendeel verder met plannen maken. De nieuwe stal was tenauwernood onderdak of hij had een projekt tot uitbreiding klaar, projekt dat in een minimum van tijd uitgevoerd werd en toeliet zesendertig koeien te behuizen.

De diverse, streng doorgedreven controles in bedrijven die AA-melk wensen te verhandelen heeft melkhoeve Peeters steeds schitterend doorstaan.

Ter inlichting geven wij hierna verkort de voorwaarden weer om A- en AA-melk in de handel te mogen brengen :

- A-melk :
  - 1) de voederplaats moet afgezonderd zijn van de stal ;
  - 2) een melkhuis, dat aan bepaalde regels van hygiëne moet voldoen is verplichtend gesteld.
- AA-melk :
  - 1) en 2) zoals voor A-melk ;
  - 3) alle koeien dienen onderworpen aan een bloedonderzoek dat moet uitmaken of zij vrij zijn van besmettelijke verwerping ;
  - 4) om de twee maanden wordt een laboratorium onderzoek ingesteld naar kiemvrijheid van de melk van elk der vier uierkwartieren (d.i. melk van elke tepel afzonderlijk) ;
  - 5) twee à driemaal per maand geschiedt er een controle door een aangestelde van de zuivel-diensten om na te gaan of de melk voldoet aan de door deze diensten gestelde eisen.

Van het vroegere landbouwbedrijf April is intussen, behoudens de woongelegenheden en de oude stallingen die nu als opslagplaatsen dienen, niet veel meer te bespeuren. De landerijen werden nog uitsluitend benut voor weide- bieten- en graanteelt, deze laatste om het bedrijf van het nodige strooisel te voorzien.

Niettegenstaande inmiddels nog aan grondwinning werd gedaan, bleek het bedrijf van langsom meer weiden op te eisen. Achiel besloot de graanteelt op te geven en de vrijgekomen velden tot grassterrein om te schakelen. Hij zou zich in het vervolg elders het nodige stro aanschaffen.

Doch het rekenbrein van Achiel zou hem vertellen dat de jaarlijkse kostprijs van dit stro, nl. 30.000 Fr., onverantwoord hoog lag. Tijdens een van zijn talloze landbouwalonbezoeken had hij trouwens een degelijk vervangmiddel voor dit stro ontdekt en wel onder de vorm van rubber tapijten of -matten. De aankoopprijs, zegge 50.000 Fr., die over meerdere jaren kon gespreid worden, betekende reeds onmiddellijk een belangrijke winst. Daarbij werd er heel wat werk uitgeschakeld en tijd uitgewonnen die in een dergelijk bedrijf uiterst kostbaar is. De rubber matten hebben in 1960 definitief bij Peeters het stro vervangen.

Achiel was en is niet alleen behept met het verlangen tijd uit te winnen, maar - en dit misschien vooral - om slafelijke arbeid voor zijn huisgenoten, inzonderheid voor zijn Roza, uit te sparen. Daarom liet hij ook achter de koebedden roosters aanleggen, die weer een heleboel gesjor en geloof voor haar zouden uitschakelen.

Ondertussen had Achiel bemerkt dat het kweken van runderen niet meer lonend was. Hij aarzelde derhalve geen ogenblik om er mee op te houden. De kalveren werden in het vervolg verkocht en de vee-stapel stelselmatig aangevuld met aangekochte raskoeien.

1963 werd voor dit bedrijf-met-zesendertig-melkdieren een belangrijk jaar, zowel in slechte als in goede zin. Celestine overleed na een slepende ziekte en hierdoor moest Roza nu ook de huishoudelijke karwei volledig op zich nemen, daaronder de verzorging van drie kinderen: Maria *10/7/48, Celest * 31/7/49 en Géatan * 29/11/58. Taai als Roza is en van geen werken vervaard kweet en kwijt zij zich op voorbeeldige wijze van deze dubbele taak. Het moet echter gezegd dat zij nu een uitzonderlijke hulp gekregen heeft aan haar dochter Maria, die regelrecht in haar voetsporen schijnt te stappen.

In dit jaar kreeg Achiel, net als in 1959 last met een verzeerde ruggewervel. Nu speelde dit vervelende lichaamsdeel hem evenwel meer parten. In volle opgang van het bedrijf werd hij gedurende weken gedwongen tot nietsdoen en lijdzaam toe te zien hoe de inrichting zonder hem moest ten onder gaan. Het ziektebeeld leidde tot sombere gevolgtrekkingen. Er werd inderdaad niet meer geloofd aan herstel en derhalve besloten het bedrijf aan derden te verkopen. Een gegadigde was vlug gevonden. Gelukkig trok deze op het laatste ogenblik zijn aanbod in en zo bleef het bedrijf in handen van de inmiddels als bij wonder genezen eigenaar.

Opnieuw werden plannen gesmeed en uitgewerkt. De stal zou ver-groot worden tot een capaciteit van $\pm$ tachtig koeien. Deze uitbreiding was het gevolg van het besluit van zoon Celest om de studies op te geven en thuis aan de slag te gaan. 't Was nochtans geen gebrek aan verstand dat deze knaap tot die stap deed besluiten. Maar hij had er nu eenmaal genoeg van letters te eten. Hij zou desnoods nog liever hoeveknecht worden.

Vader Achiel heeft dit besluit realistisch opgenomen en er de nodige conclusies uit getrokken. De zoon zou ingeschakeld worden in het bedrijf, dat in Achiel's optiek dan ook zonder verwijl moest uit-gebreed worden. De behoedzaam uitgewerkte plannen kregen reeds in 1964 hun verwezenlijking.

Zo kreeg deze modelstal zijn huidig aanzien. Men treft er be-stendig rond de tachtig, flink doorvoede, bruinkleurige koeien aan. Bij goed weder worden zij op de om-ringende weiden geleid onder het controlerend oog van Roza's broer Louis. Tegen melktijd komen de die-ren, op een eenvoudig teken van Louis, Celest, Roza of Maria ge-dwee hun plaats opzoeken in de stal. Met een mechanisch sluitsysteem, gedeeltelijk mede ontworpen door Achiel, worden zij in één handbe-weging vastgelegd.

Het melken gebeurt nu reeds lang niet meer met de verplaats-bare Melotte-melk-machine die Roza dwong de melk, mits zware krach-t-inspanning, naar de bewaartank te verplaatsen. Nu vloeit de schuimende melk van de melkmachine via doorzichtige plastic-buizen naar een koelinstallatie, zonder dat ze onderwegen door de lucht kan bezoedeld worden. Vooraleer de melk in de koeltank terecht komt, wordt zij eerst door een reeks filters ge-drukt. En later, weer zonder door de microobzwangere lucht bezoedeld te kunnen worden, wordt de melk automatisch gepompt in de tankwagen, die Achiel eveneens voor zijn melkophaaltoer benut. Op even kiemvrije wijze wordt nadien de melk in de melkerij gedeponerd.

Een bezoek aan deze modelhoeve is een revelatie. Men staat ver-stomd bij het zien van de zindelijkheid in de stal, de voederplaats en het melkhuis. Het is een fascinerend zicht, hoe op en neergaande zuigers de melk in de doorzichtige buizen stuwen. Men kijkt geboeid naar de tachtig rustige dieren op hun reine rubbermatten. Deze ruime hal, waarin zich dit melkgebeuren afspeelt, is nauwelijks nog een stal te noemen.

Tot slot kunnen wij niet nalaten Achiel, de pionier en durver, alsmede zijn vlijtige echtgenote, zijn kinderen en nonkel Louis met het bereikte resultaat van harte te feliciteren en hen zowel in het bedrijf als in hun gezin veel geluk toe te wensen.

In naam van Roza en Achiel worden alle Schakellezers vriende-lijk voor een bezoek op het bedrijf uitgenodigd. Wij raden ieder aan op dit voorstel in te gaan.

St.

MISDIENNAARS ALLEMAAL MISDIENNAARS

Elke parochie heeft, om goed te zijn, een paar misdienaars. Wie tot het geslacht "-misdienaar-" behoort, wordt dikwijls verweten aan de wijn te hebben gezeten. Toch is dat niet zo. Onze voorvaderen kunnen dat wel gedaan hebben, maar wij zullen en mogen dat niet doen. Wij hebben immers vergaderingen en zoals elke club (zonder bijbedoeling) ook een "soupéke"!

Zijn misdienaars nu loontrekkenden of niet? Dat valt te bezien maar onze wekelijkse en soms dagelijkse rustdag is de eerste mis. Bij afwezigheid dan, springt "Sjelle" in, hij mag toch voor iets de dopen en andere fooikes "doen".

Rond Pasen trekken wij "in ene grote schare" door het dorp. "De misdienaars van Breendonk komen een zalige Pasen wensen!" en in ons binnenste denken we dan: "Als ze nu eens twintig frank gaven in plaats van één ei!" Indien ze voor ons niet open doen of ons vanachter het gordijn bespioneren, lopen wij voort tot aan het volgende huis en zo gaat het altijd verder.

Zogezien moet misdienaar zijn toch wat opbrengen? Berlijk gezegd, elkeen die mee rondgaat krijgt zijn deel van "de rijke buit": 120 Fr. - Daarvan betalen we nog twintig frank belasting om de biervoorraad van onze "groten" te spijszigen (Solidariteit is nu eenmaal in de mode) en als ge dan die jaarlijkse pree met veertig vermenigvuldigt, kent ge het bedrag dat we van u afbedelden. Voor vier jaar hebben we van "tenu" verwisseld, althans voor 's zondags.

Vroeger liepen we in een rode toga met witte rochet en nu, zoals iedereen weet, in een witte, smetteloze toga. En als ge ons dan ziet verschijnen, hebt u misschien al bemerkt dat we boven onze kraag nog iets dragen. Sommigen dragen bijna een snor. Dat is het niet, maar die "het" noemen wij een "Bavet", die we gebruiken om er niet al té burgerlijk uit te zien. (U mag namelijk niet zien dat we een das dragen.)

De verandering aan het altaar en aan de liturgie brachten ook voor ons moeilijkheden mee. In de tijd zagen "de dierbare gelovigen" alleen onze rug en toen konden we even een uiltje vangen om de late verschijnselen van de slaap uit te wissen. Stel u voor, moesten we dat nu doen, dan was men direkt daar met de fles (eau de cologne) onder onze neus...

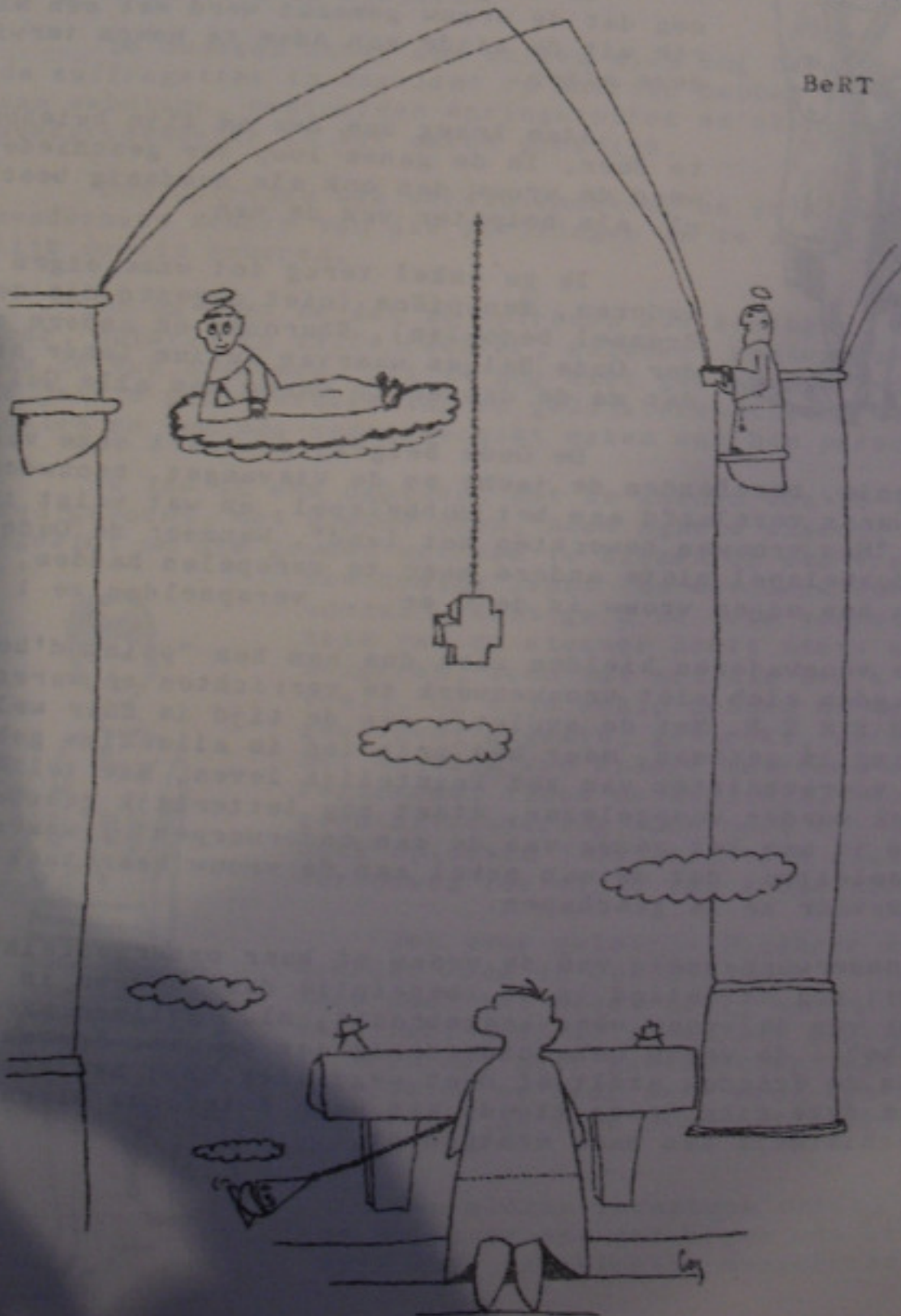
Een misdienaar moet tegen veel kunnen, zowel tegen de wierook als tegen een knipoogje van de lector. Vanop het hoog-koor horen we's zondags vanachter niets dan hoesten. Die mannen zien we zo

luilammelijk op hun stoel hangen en als de ene bast, bast de andere terug.

Vroeger als we nog op de gong mochten "kloppen" en wanneer het sanctus moest gebeld worden, dan voelden we ons misdienaarsbloed borrelen. En als een collega in de vorige mis de bel niet had losgegeven viel dat nog mee ook !

Onze eerste kennismaking met de Latijnse mis waren de voetgebeden die we, tegen de week erop, moesten kunnen aframmelen. De techniek hoe we moesten buigen en bellen, hoe we de wijn moesten aanbrenge, maar spijtig genoeg niet hoe we wijn moesten drinken, bracht ons tot misdienaars, allemaal misdienaars...

De test van een goede religie is, of je er grapjes over kunt maken.

(Chesterton)

onschuldig bedoeld...

Of Jan Maes nog wijn "maakt" kunnen wij niet met zekerheid zeggen. Vóór enkele jaren deed hij dat wel. En het was verdorie geen slechte, neem dat gerust van ons aan.

Jullie zijn nooit door hem uitgenodigd voor een proefje? Misschien best ook, want van de gevolgen was je nooit zeker. Kijk wat een pater, een authentieke hoor! eens overkwam.

't Gebeurde op een snikhete zomernamiddag. Een warmgeklede pater (het clergymenpak was nog niet in voege) bood zich op hoeve Maes aan voor verkoop van de onvermijdelijke almanak. De goeie man had een heel kwartier nodig om de dikke zweetdruppels van zijn kalend bovenhoofd weg te vegen.

Buiten Jan was ook zijn vrouwtje Maria aanwezig. Naar aloud gebruik vroeg zij of de pater een verfrissing verlangde? De paterlijke ontkenning, die een duidelijke bevestiging was, deed Jan, schijnbaar argeloos, vragen of het een watertje, een limonaatje, een biertje of... een zelfgemaakt wijntje mocht zijn?

Bij "zelfgemaakt wijntje" spitste de pater de oren. Begrijpelijk ook want in zijn klooster was het een lonende bijverdienste de vele honderden kilo's fruit, die anders voor consumptie verloren gingen, te verwerken tot wijn voor de handel. "t Ware wel interessant het fabrikaat van deze amateur te proeven", dacht hij en had hierbij geen bijbedoeling.

"Nou, een roemertje van dat zelfgemaakte goedje lust ik wel", zei de kloosterling en verraadde meteen zijn Hollandse oorsprong.

"Daar moet ik hem hebben", glunderde Jan en verzocht de pater hem te volgen naar de kelder. "Mijn wijnmekka", knipoogde hij.

"Eerst een roemertje van mijn trosbessenwijn" stelde Jan voor en presenteerde een volgeschonken stenen bierpot.

De pater zette angstogen op bij het zien van die grote pot. Jan stelde hem echter onmiddellijk gerust met: "Geen vrees pater, mijn wijntjes zijn heel onschuldig, nauwelijks gealkoholiseerd."

De drank was koel en verleidde de pater de "roemer" in één teug uit te drinken. 't Deed hem blijkbaar deugd, want hij veegde, nog even nasmeekend, glimlachend over de zilverwitte baard.

Jan stond reeds klaar met een tweede "roemer". "Van rubarber", zei hij. "Niet kwaad ! Moet U beslist proeven !"

Eerst sputterde de pater tegen. Maar was het de dorst, of de frisse drank, of... ? Wat dan ook, hij accepteerde de pot en dronk weer, in één gulzige teug, de wijn op.

De derde "roemer" die Jan nu aanbood bevatte wijn uit een wassel van peren, appelen en druiven. "Mijn favorietwijnkje", loenste hij. "Een ware nektar ! 'k Had graag uw mening erover..."

Noch protesten, noch de beweringen als zou hij reeds ijl in het hoofd zijn en niet tegen de drank bestand, konden helpen. Jan stond erop dat de pater zijn oordeel over die specialiteit zou uitbrengen.

Nu ging de pater voorzichtiger te werk. Dorst had hij schijnbaar niet meer. Hij nipte eerst aan de pot. Zijn ogen begonnen onmiddellijk te fonkelen. "Heremijntijd, wat een drank !" stootte hij uit. En een tweede maal gingen zijn lippen al proevend naar de pot. Hij dronk nu langzamer, maar ook veel langer. "'t Kan best onze eerste-klas-wijn evenaren", vervolgde hij na deze lange teug. En met doorslagende stem poogde hij Jan duidelijk te maken, dat ook in zijn klooster aan wijnfabricage gedaan werd. De gelukkige en dankbare blik van Jan was voor de pater een invitatie om de "roemer" tot aan de bodem te drinken.

Nu eerst werd hij spraakzaam. Hij realiseerde zich niet, dat Jan intussen stiekem zijn pot opnieuw had gevuld.

En de pater dronk. En de pater babbelde. En Jan Maes schonk naar bij.

Plots verscheen Maria in de kelderdeuropening. Met een vernietigende blik op haar gemaal oordeelde zij, dat het nu welletjes was.

Jan luisterde gedwee en hielp de pater naar boven. Vlug werd hem daar een flinke fooi in de geldtas gestopt. En dan laveerde de pater naar buiten.

Maris noch Jan hebben hem met de ogen durven volgen. Trouwens Maria had hiervoor niet de tijd. Zij moest terstond haar "onmogelijke" echtgenoot eens duchtig de levieten lezen.

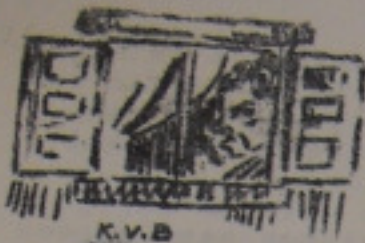
Jan heeft het sermoen lijdzaam ondergaan. Maar buitengaan durfde hij niet. Neen, hij mocht er niet aan denken, dat.....

Een uur later is vader Miel thuis gekomen. "Moeten jullie even luisteren", begon hij en schoot in een onbedaarlijke lachbui. Terug op verhaal gekomen ging hij verder : "jullie zullen mij niet geloven. 't Is echter de waarheid. In de gracht - gelukkig nu uitgedroogd vlak tegen de straat, ligt een pater snorken dat het een aard is. Van op meters afstand kan je al rieken wat voor oorzaak moet zijn. Die paters toch ! Komen jullie mee kijken ?"

Waren Maria's ogen toen dolken geweest dan zou er nu op ons kerkerhof een zerk staan met : "R.I.P. Jan Maes..."

DAGKLAPPER

di. 1 - Gisteren was het voor Mevrouw Vleminckx (pastorij) een akelige dag. Bij het was-sen stootte zij zich ongelukkig tegen een ijzeren koffer, zo erg dat de dokter er diende bijgehaald. Pleisters volstonden niet; er kwamen in-tegendeel vijf haken bij te pas.

- Onze trouwe medewerker, Staf Dewachter, heeft vandaag het kanki plunje aangetrokken. 't Zal 'm varen! Maar ons ook.

- Twee bussen, volgepropt met Breendonknaars, rijden naar Scherpenheuvel, het lievelingsbedevaartoord. Bij de terugkeer wordt een omwegje gemaakt langs Ton-

gerlo, voor een bezoek aan de beroemde abdij en ... Torenhof. De regen speelt helaas voor spelbreker en dwingt tot een vroegtijdige terugkeer.

- Vandaag ook hernemen sommigen, na een welverdiend verloofde werkzaamheden, terwijl anderen met pak en zak of met een valies optrekken naar wie weet waar, hun vakantie tegemoet.

wo. 2 - Twee lieve Oost-Duitse kinderen, Isabella en Monika, komen een maand verlof doorbrengen bij ... de zusters. Zullen die meisjes vertroeteld worden!

do. 3 - De kookmoeders voor het meisjeschirobivak in Zittaart (Meerhout) steken vandaag de koppen bijeen. Volle twee uur duurt hun bespreking. Dat belooft voor "den bik" op 't kamp!

- Chiroleidsters gaan een laatste maal op ronde om het aantal bivakdeelneemsters vast te leggen.

vr. 4 - S.O.S. Tornado! Breendonk heeft zich traditiegetrouw weer langs zijn mildste zijde getoond. Goed zo mensen!

- Bij Fons De Smedt in de Moorstraat gorst het van be-

drijvigheid. Daar roert en 't wat. Alles is er gehuld in een waas van rally-geheimzinnigheid.

- za. 5 - De onderpaater van Baasrode is ter hoogte van de bekende afspanning "In d'hand" (Nest Verhoeven) met zijn V.W. bij een aanrijding betrokken. Gelukkig zonder fatale gevolgen.

- De zaterdagavondmis kent een steeds stijgend succes. De konklusies liggen voor de hand.

- zo. 6 - Velen veronderstellen dat onze onderpaster een winkel heeft geopend. Het benedenraam van zijn woning schijnt inderdaad in een uitstalraam herschapen te zijn. Bij nader bekijken blijken het echter uitgestalde rally-prijzen te zijn.

- Even in de boekerij langs gelopen en van Fons De Smedt, onze bibliothecaris, vernomen dat er tijdens dit verlof, ondanks het uitzonderlijke zomerweertje, een rekordaan-tal boeken werden uitgeleend. Invloed van De Schakel, beweert hij. Wij geloven hem graag.

- K.L.J.-jongens en -meisjes nemen in Oppuurs deel aan de Cultuurdag. Zij betwisten er wedstrijden en behalen respectievelijk de derde en de tweede prijs. Proficiat jongens en meisjes.

- De chirojongens trekken naar Rumst voor een verfrissend zwempartijtje. Jos. Pauwels trapt er in een glasscherf en de wonde moet dichtgenaaid worden. Gelukkig meer schrik dan wat anders.

- ma. 7 - Postmeester Jan is met verlof. Dit vernemen wij althans van zijn vervanger.

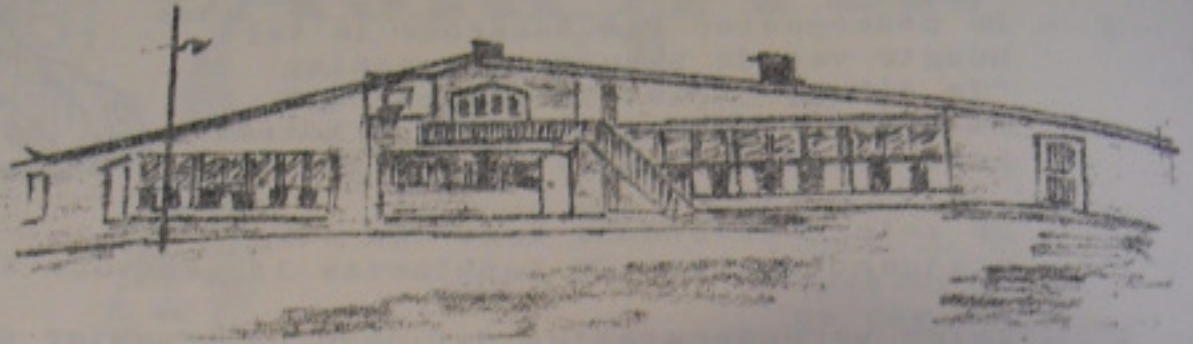
- di. 8 - De wekelijkse raadpleging voor zuigelingen kent meer en meer succes. Vandaag bieden zich achttien moeders met hun kindje aan. Flink zo ! De volgende maal nog meer. Vergeet niet moeders dat jullie kindje er alle baat bij heeft. De raadgevingen krijgen jullie kosteloos. Ze worden daarbij verstrekt door een kinderspecialist.

- wo. 9 - In 't Centrum vergadert het rally-comité andermaal. Wat bekokstoven die mannen toch ?

- De gepensioneerden trekken er nog maar een keertje op uit. Vandaag is het doelwit : de Portfabrieken in Itegem. Als muilezels geladen met cadeautjes of zaken die zij aan sterk verminderde prijs hebben gekocht belanden zij, zeer laat in de ... nacht, in het slapende Breendonk. Zo'n bezoek had de kelen droog gemaakt. Een biertje was wel nodig. Daarbij wensten die jeugdige ouderlingen nog eens hun dankkunde te demonstreren. Voor ons niet gelaten !

- do. 10 - In de Centrumlokalen en vooral op het speelterrein wordt er door vrijwilligers getimmerd dat het een aard heeft.

Moedige mensen die het succes van de nakende Vlaamse Kermis helpen verzekeren. Dank vrienden.

- vr. 11 - In de namiddag wordt Breendonk geconfronteerd met een schijnbaar onschuldig onweder. Minder onschuldig echter voor de familie Van Boogaert in de Moorstraat bij wie de bliksem ongenadig inslaat en heel wat schade aanricht. Gelukkig ontstaat er geen brand, want de ganse familie is op uitstap naar de Antwerpse zo.
- za. 12 - In de voormiddag is de binnenkoer van de meisjesschool bezaaid met dikke patatten. Een legertje zusters en meisjes ontdoen de knollen van hun vuil kleedje. De geschilderde aardappelen zullen vanavond op de Vlaamse Kermis onder de vorm van goudgele frietjes, hongerige magen vullen en centjes in 't Centrumlaakje brengen ...
- Om 20 u. start van de Vlaamse Kermis met een zeer bevredigende opkomst. De vele danslustigen weten het puike Javlines-orkest naar waarde te schatten. De drinkers komen ook aan hun trekken in de orgelzaal of in de biershuur. De frieten, door een paar kookkundige zusters bereid, smaken heerlijk.
- zo. 13 - De Schakelverkoop verloopt zeer vlot. De voorraad was vlug uitgeput.
- Van 12 u. 30' af is er een ongewone drukte aan het CENTRUM. Wat gebeurt er toch ? De eerste Breendonkse rally gaat binnen weinige tijd van start. Aan de inschrijvingstafels hebben ze hun handen meer dan vol. Om 3 u. worden de inschrijvingsboeken gesloten. Welgeteld 198 deelnemers staan er op de lijst. Fantastisch ! De rallybedrijvigheid zal niet ophouden vóór middernacht. Iedereen is tevreden, zowel inrichters als deelnemers. Daarom volgend jaar : herhaling ! ! !
- ma. 14 - Breendonk rust na die daverende rally van gisteren.

di. 15 - Half Oogst : sluitingsdag van de Vlaamse Kermis. In de namiddag grijpt er een wielervederplaats plaats met veel deelnemers en nog meer kijklustigen. De aanhoudende regen kan niet beletten dat de mensen naar het Centrum stromen.

De tombola, de finale van deze Vlaamse Kermis, wordt een reuze meevaller (lees : grote opbrengst).

wo. 16 - De "bezoedelde" Centrumlokale krijgen een reinigingsbeurt. De laatste Vlaamse Kermisresten worden onverbiddelijk weggeveegd.

- Chiroleidsters lopen een ganse dag in het gareel en proppen 's avonds een kamion vol met tenten, slaapzakken en weet ik veel. Ook zuster Lutgart is van corvee.

- De oprit van de TEMSE BAAN (Rijweg) is het toneel van een duel tussen een reus Mercedes en een dwerg D.K.W. Er zijn verwondingen aan beide kanten.

do. 17 - Te 9 u. stipt : vertrek aan het Centrum van een karavaan. De chiroleidsters en enkele "mannen" (helpers bij het rechtzetten van de tenten) spoeden zich, onder een waterzon, naar hun bivakplaats Zittaart (Meerhout).

za. 19 - Het gros van het meisjeschiroleger trekt op per bus naar hun openluchtehuis. Hun bivak zet eerder slecht in, want een ganse namiddag valt er een troosteloze regen. Gelukkig kan dit hun goed humeur niet verstoren.

- De helpers en -sters op de Vlaamse Kermis komen nog even navieren in 't Centrum. Jolijt is er genoeg. En er worden reeds plannen gesmeed voor het volgend jaar.

- Omstreeks 13 u is de hond van Marcel Verbeeck, Breen-donkstraat 95 onvoorzichtig bij het oversteken van de autostrade. Hij wordt er aangereden en gedood door een personenwagen, bestuurd door Frans Hilaire uit Evere. De auto wordt beschadigd.

zo. 20 - Het is werkelijk "zon"-dag. Onze Meerhoutse bivakkers treffen het met 't weder. Dat het zo moge blijven.

- Na zijn twee missen stapt de onderpaster vlug in de V.W. van de zusters (zijn V.W.ke was defekt) en rijdt in rekordtempo naar zijn kroost in Zittaart.

Daar wordt hij op hoerageroep onthaald.

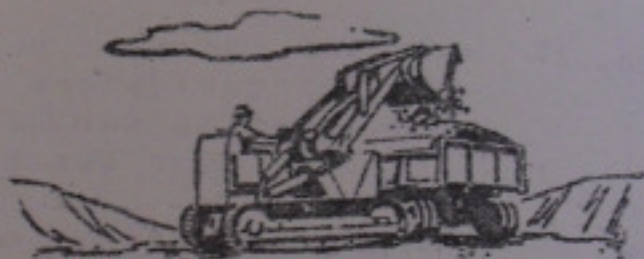
- In de namiddag, op de autostrade nabij het fort, een aanrijding tussen twee personenwagens, onderscheidenlijk bestuurd door Florent Van Noppen uit Turnhout en mej. Eveline Pernet uit Brasschat. In totaal lopen zes personen verwondingen op ; terwijl de voertuigen zwaar beschadigd worden.

ma. 21 - Op de bouwwerf "Den Brand" te Willebroek valt Jean De Decker uit de Vredelaan, 9 bij een misstap van een stelling en komt op een betonvloer terecht. Hij wordt met ernstige verwondingen aan het hoofd en de ruggewervel naar de kliniek gevoerd.

- Acht stoere Breendonkse K.L.J.-jongens komen in de nabijheid van het meisjeschirokamp in Zittaart bivakkeren. Voor eten zorgen de kookmoeders.

di. 22 - Op de autostrade heeft een aanrijding plaats tussen twee personenwagens, bestuurd door Adr. Van Alphen uit Antwerpen en Louis Van den Bossche uit Schoten. Eerstgenoemde en z'n echtgenote Anna Pauwels werden licht gewond. Er is zware schade aan de beide voertuigen.

wo. 23 - Uit officieuze bron vernemen wij dat van de parkeerstrook op het vernieuwd gedeelte van de "autostrade" afgezien wordt. Er zullen drie rijstroken aangelegd worden. Een oplossing voor de fietsers is nog niet gevonden. Aan verkeerslichten aan Jan Van Camp moeten wij ons vóór 1969 niet verwachten. Voor wanneer de protestmars op Brussel ?

vr. 25 - Vlak vóór de pastoor Somerslaan wordt het linkervoerlicht van Armand De Boeck's Mercedes eerder onzacht ingedrukt. Gelukkig behoort het herstellen tot zijn vak.

za. 26 - Het meisjeschiroleger keert, na een uitzonderlijk goed (in alle opzichten) bivak terug in de heimat.

- Veel leeuwe-en andere vlaggen in het dorp. Begrijpelijk ook, want Albert Moortgat en zijn gade vieren hun vijftigjarig huwelijksjubileum. Alles moet stil en eenvoudig verlopen. Zo hebben zij gewenst. Het is echter tot een ware huldiging uitgegroeid. Juul Meeus, onze onvergetelijke koster, is in de kerk aanwezig met....

zijn electronisch orgel. Nooit voordien heeft hij zo ontroerend "gespeeld". Zijn Bachsortie deet bij de vele aanwezigen de tranen in de ogen komen. Na de mis komen de droge kelen aan hun trekken. In alle herbergen is gratis bier. De "scep" in het Centrum, aangeboden aan het Moortgat-personeel, is voortreffelijk.

- De jeugdraad vertrekt op weekend naar Wintam. Belangrijke besprekingen staan er op de dagorde. De plannen voor de toekomstige jeugdavond worden nog eens terdege onder de loepe genomen.

zo. 27 - Koster Meeus geeft voor enkele "gelukkigen" in onze kerk een electronisch orgelrecital. Fijn dat het op band werd opgenomen. Zo kunnen er nadien nog velen van genieten.

- Chirojongens trekken in groep naar Willebroekstad. Daar heeft pastoor Verbeeck zijn jaarlijkse opbrengstgeest georganiseerd. De goochelaar van dienst heeft veel bijval.

- Onze gepensioneerden gaan nog maar eens op reis. Ditmaal is O.L.Vr. van Halle de hoofdbrok op het programma. De klassieke verfrissingen kwamen achteraf.

ma. 28 -

di. 29 - Chirojongen François Siebens is zijn vader behulpzaam bij het schilderen van het glazen plat dak. Een ongelukkige beweging doet de borstel vallen en ... een mooi en kostbaar glasstuk is gebroken. Zijt dan eens behulpzaam, niet François ?

Je

SPORT

Onze sportmedewerkers konden, wegens omstandigheden onafhankelijk van hun goede wil, deze maand onmogelijk hun rubriek verzorgen. Zij verontschuldigen zich hiervoor en beloven de volgende maal iets extra.
